

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 3. De passionibus animi recte ordinandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

De Passionibus animi rectè Ordinandis.

I. Quod Christus Matth. 10. dixit: *Inimici hominis* mesfici eius: hoc merito Passionibus Hominis applicatum est; etsi enim illæ, si homo in primævo suo statu, inchoatus erat, permansisset, per justitiam originaliter fuissent rationi subiectæ, ut non nisi ex imperio voluntatis & intellectus ulla commotio in appetitu sensitivo, & opere sequi potuisset, post lapsum tamen Adami ad eos factæ sunt, ut miserandas strages in omnes homines cultates edere cæperint; nam 1. Intellectus aciem citius sâ nebulâ retundunt, rationem imperii præsidem & statum omnium regulam è sede sua exturbant, consilium prominant, iudicium perturbant, virilitatem mentis comprimunt, altumque ignorantie vulnus infligunt. 2. Voluntas item omnium facultatum & actionum Domina sub imperio passionum iugo servire cogitur, harum impulsibus instabilis, incerta, imperita, infirma, audax, caecatur. 3. Memoria intelligentiæ Mater, & rerum memoriam, & damnabili rerum memorandarum oblivione, & neque seque indignissimarum rerum recordatione mirum obfuscat. 4. Potentiæ executrices ad bona faciendâ duantur, ad mala audenda exacuuntur, quin & in omnes ac singulos ingentia inferunt damna, tum animi corpori; ut merito S. Paulus de hac rebellione exprobraverit Rom. 7. *Condelector legi Dei secundum interiorem mentem; video autem aliam legem in membris meis prævalere legi mentis meæ, & captivantem me in lege peccati in membris meis. Nam velle adiacet mihi, persequi non invenio; non enim, quod volo bonum, hoc facio, sed quod volo malum, hoc ago.*

II. Porro etsi, ut dictum est, tantopere rebelliones, negari tamen non potest, primum rebellio Duce & Authorem esse Amorem proprium, qui est, quàm inclinatio voluntatis ad proprium bonum. Ita enim 1. pulchrè S. Augustinus S. 47. in c. 1. indicavit, dum de Filio prodigio sic discurrit.

dicitur: & reversus est ad seipsum. Si ergo reversus est ad se, exierat à se. Quia ceciderat à se, & exierat ad se, redit prius ad se, ut redeat in illo, unde ceciderat à se. Sicut enim cadendo à se, remansit in se, non iterum exeat à se. Surgam, & ibo ad Patrem meum: ecce unde ceciderat à se, ceciderat à Patre suo: redit ad se, & pergit ad Patrem, ubi iustissime servet se. Si ergo exierat à se, redeundo ad se, ut eat ad Patrem, neget se, subducatur se sibi, ut habeat DEO. Ita 2. B. Angela de Fulgurio vit. c. 64. agnovit, quæ plus ab amore proprio, quàm ab ipso Dæmone sibi metuebat, eò quòd hic nisi per amorem proprium nihil potestatis in nos habeat; per eum verò velut vulpulam semper è grege nostrorum affectuum pecus aliquod abripiat. Hinc & S. Ignatius, ut Bartolus l. 4. vit. §. 27. testatur, dicere solebat, tantum quemque in spiritualibus rebus promoturum esse, quantum ab amore sui ipsius, & commodi proprii affectione sese abstruxerit. Ita 3. pius Asceta l. 3. c. 2. affirmat dicens: Scito, quòd amor sui ipsius magis nocet tibi, quàm aliqua res mundi. Et clarius l. 3. c. 53. Ex hoc vitio, quòd homo semetipsum nimis inordinatè diligit, penè totum perdet, quidquid radicaliter vincendum est, quo devicto & subactò malo, pax magna & tranquillitas erit continuò. Perfecta namque victoria est, de semetipso triumphare; qui enim semetipsum abiectum tenet, ut sensualitas rationi, & ratio in cunctis obediatur mihi, hic verè victor est sui, Dominus mundi. Ita 4. te quod amamus, concupiscimus, & gratulamur, nisi illum diligamus; sic neque nobis ipsis similia bona concupiscemus, at ob eadem gaudebimus, nisi nos ipsos inordinatè amemus. Hinc Servator ipse ad sui imitationem, atque adeò ad perfectionem etiam adhorrens hoc solum petebat, ut si quis esset ipsum venire vellet, abnegaret seipsum, & tolleretur crucem suam.

III. Ex quibus facilè nunc colligitur, ex omnibus medijs, quæ varia à variis præscribuntur, ad passiones rectè ordinandas, nullum efficacius esse, quàm si amor proprius velut radix omnium aliarum passionum extirpetur; si enim temerè am viceris, cetera faciliùs subiugabis, inquit rectè Thomas Kemp. l. 3. c. 53. unde ulterius monet: Si ad hunc apertum (perfectionis) scandere gliscis, oportet viriliter incipere, & se-

& securim ad radicem ponere, ut evellās & destruas occul-
tā inordinatā inclinationem ad teipsum, & ad omne primum
& materiale bonum.

IV. Porro cū contraria contrariis, & clavus clavop-
lendus sit, facilē iterum apparet, non posse efficaciter
amorem proprium extirpari, nisi per oppositum DEI
rem; sic enim S. Augustinus id in seipso expertus testis
dum l. 9. Conf. c. 1. ait: *Quā suave mihi subito factum
carere suavitatibus nugarum, & quas dimittere metus
iam dimittere gaudium erat; eiciebas enim eas à me veram
summa suavitas: eiciebas eas, & intrabas pro eis omni-
ptate dulcior, sed non carni, & sanguini: omni luce clara
homini secreto & interiori: omni honore sublimior, sed
limibus in se. Quare audiat Peccator Thomam Kemp-
opusc. c. 5. monentem: Melior ac sanctior nostri amor
in nobis accipiat; nec enim fuerit, quod intret ad te amor
nisi exulet amor tui. Vbi seipsum aliquis quatit, ibi ab
re cadit; solus namque hic dominari vult, qui praecep-
tarius in DEVM ex toto corde, ex tota anima. Partem
cepit, gloriosa indolis est: totum deposcit, ut totum
Eum in finem proderit, firmiter sibi persuaderet,
DEO velut fonte, quidquid in creaturis amare vel
re possumus, infinites perfectius, & abundantius
atque adeo in omnibus tentationibus illud S. Mich-
elum velut firmissimum scutum opponere: *Quis
aut illud commune axioma: Dulcius ex ipso fonte
qua. Aut illud Psalmi 72. Quid mihi est in caelo, aut
volui super terram?**

V. Ex quo amore tandem exurget etiam falsum
odium, sui tantopere à Christo & Ascetis commendat
Peccator odit animam suam, negando illi bona
& falsa, quae dicitur, & appetit amor proprius, ut
lam offerendo bona vera & meliora, quae dicitur,
amor DEI. Quare exclamat cum S. Bernardo ap-
quez p. 2. tr. 1. c. 4. *Exurgat DEVS, cadat armatus
dat & conteratur inimicus homo, contemptor DEI,
amicus mundi, servus Diaboli. Quid tibi videtur
Ei sentis, mecum diges: Reus est mortis, crucifigatur
figatur.*